

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioannis Ionstoni|| Theatrvm|| Vniversale Omnivm|| Animalivm||
Qvadrupedvm

Jonston, Jan

Heilbrunna, MDCCLV.

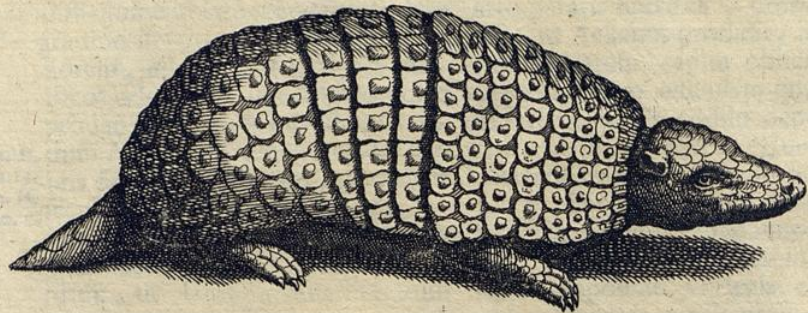
VD18 90528808

Illustration: Tab. LXXX. Tatus; Testudo. Schildtkrötte; Testudo Aguatica;
Testudo Marina.

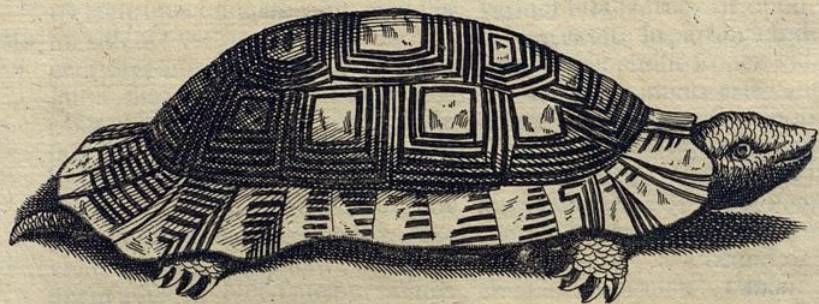
urn:nbn:de:gbv:45:1-10966

Tatus

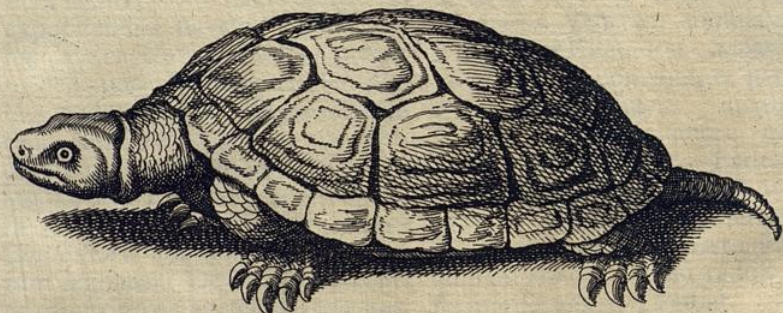
Tab: LXXX

Testudo . SchildtKrötte .

Testudo . Aquatica .

Testudo . Marina .

Amb.
l. 2. c
Nom

Defi

Plin.
l. 9. c
Idem
l. 11.

Aristo
part. a
l. 3. c

Carde
variet
c. 29.

Lacna

Arctia
Perip
maris
bri,

De Testudinibus in specie.

ARTICULUS I.

De Testudine terrestri.

Quattuor testudinum genera ex Plinio supra posuimus. Sed haec ad duo, *Terrestres* nempe et *Aquaticas*, optime reduci possunt. *Terrestres* alii *montana*, *silvestris*, *campestris*, *agrestis*, et *nemoralis* dicitur. Graeci *χερσαία*, Nicander *ἑρπύς*, Oppianus *ἑρπιδόταυ* vocat.

Descriptio Luteis et nigris maculis instar salamandrae in tergore distinguitur, cortice superiore marinam valde aemulatur. Foemina a mare in eo differt, quod inferiorem testam planam habet, quae mari concava, et semper ponderosior observatur. Interiora sic M. Aurelius Severinus describit. Principio inquit, ablato cortice inferiore statim adparuere duo *musculi* anteriores moventes, ut adparent brachia, utrinque unum, quamquam uterque distinctus videtur in duo, quorum maior est exterior, minor vero interior. Oblique descendunt quasi ab axillis brachiorum, nascentes a membrana adhaeresciente cortici, et desinentes in tendinem acutum. Figura ipsorum oblonga, rotunda, quasi plantae manus, infra hos musculos tum parte dextra, tum sinistra sex alii visuntur oblongi, flexores fortasse brachiorum, duo totidem adparent musculi deducti ad femora, nascentes ab externa dicta membrana corticis, qui tertio sunt minores brachialibus, neque in tendinem desinunt, ut illi, sed carnosiores sunt, quod inferantur femoribus. *Spina* compacta est et valide innexa cortici, per longitudinis medium. Infra *caput* medio lato digito descendunt duo musculi a lateribus positi, ipsum intra trahentes, cum duobus aliis paullo inferioribus, quatuor isti oblongi maxime omnes. *Iecur* parte dextra et sinistra aequali magnitu-

dine bipartitum. Gibbum externe, cavum interne, sed dextra interne inaequalis veluti praerupta rupis, complectens miro artificio ventriculi orificium inferius et portionem duodeni, sinistra complectens maiorem ventriculi cavitatem, excavato quodam supercilio similis. *Cystis felleis* dextra in fibra hepatis profunde condita, *ventriculus* ad humanum vel suillum maxime accedens, sed postquam in intestina perducitur, tres amplas habet cavitates, in quibus totidem perfici coctiones et transmutationes asumptorum videntur. In prima, herbacea materia, in secunda item, sed elaboratior, et hinc externe adhaerebat *lien* rotundior et ater, in tertia materia quaedam subliquida et albissima, similis mannae castaneae, sed dilutae. Aperta est coniectura, servire hanc in locum vesicae, quae ei aculatur quandoque humorem album, veluti gallinae solent. Ampla est haec et castaneae figuram aemulatur, tenuissima est et amplo canali, quantum est intestinorum extremum similis, cui correspondet parte inferiore. Haec valide adhaerescit peritoneo atque immediate illi incumbit. *Intestinum rectum* in fine habet processus illos laterales, qui sunt gallinaeis omnibus, sed divisos tamen et in latera longe productos, usque ad renum viciniam. Cum his pone sunt *ovorum* utraque parte productiones, *Mesenterium* amplis satis venis intextum. *Cor* rotundae figurae, sed non exatae, ut lenticulam referat, colore subalbidum, intus uno sinu cavum, situm supra iecur statim. *Aspera arteria*, quae dignissima omnino est observatio, paullo post initium

Dd

tium

Ambrosin.
Ovip. d.
git. l. 2. c.
2.

Nomen.

Descriptio

Severin.
Zootom.
Democrit.
par. 4. p.
321.